

Länsi-Suomi matkalla kohti 6G:tä

Suomessa on jo vuosien ajan panostettu digitaaliseen infrastruktuuriin ja huippunopeisiin, suurkapasiteettisiin ja turvallisiin tietoliikenneyhteyksiin. Tavoitteena on rakentaa tulevaisuuden digitaalisille palvelualueille ja ekosysteemeille suotuisa toimintaympäristö kansallisen kilpailukyvyyn kasvattamiseksi ja huippuosaamisen vahvistamiseksi.

Mobiiliverkot kehityksen keskeisinä ajureina

Tulevaisuuden yhteiskunta liiketoimintoinen rakentuu paitsi tietoliikenne- ja energiaverkkojen, myös niiden päälle muodostuvan digitaalisen ohjelmistokerroksen varaan. 5G- ja 6G-verkot tulevat olemaan merkittävä osa tulevaisuuden digitaalista infrastruktuuria, jota tarvitaan turvallisten ja kasvua tukevien palveluiden mahdollistamiseen.

Suomi on ollut 5G-tekniikan ja -järjestelmien kehityksessä edelläkävijä. Olemassa oleviin vahvuksiimme kuuluvat mm. kattava 4G-peitto, laadukas datainfra ja jo nyt käytävissä oleva avoimen datan ja avattujen rajapintojen suuri määrä. Lisäksi kansallista kilpailukykyämme kasvattavat korkea osaamisen taso ja osaajien laaja joukko, liberaali lainsäädäntö sekä taajuuksien hyvä saatavuus testaus- ja tuotekehityskäyttöön.

Julkinen tuki kehittämisalustojen luomiseen tarvitaan

Suomessa on jo merkittävästi rakentunut 5G-kyvykkyyttä suurimpiin kasvukeskuksiin, mutta ilman yhteiskunnan tukea nämä paikallisesti laajenevat toiminnot eivät kasva kunta- ja maakuntarajat ylittäviksi käytäviksi eivätkä siten muodosta kehittämisen ja uudistuvien liiketoimintamallien vaatimia digitaalisia ympäristöjä.

Tarvitaan sekä kasvukeskuksia yhdistävää digitaalista infraa, että sen varaan rakentuvia, laajoja yhteiskehittämisen digitaalisia alustoja. Yhteiskehittämisympäristöt mahdollistavat yrityksille nopeasyklisen kehitystoiminnan, palveluiden skaalaamisen ja alustatalouden yhteistyömallien oppimisen. Samalla tällaiset ympäristöt toimivat vahvan ekosysteemin ytiminä, hautomoina ja ponnistuslautoina kansainvälisille markkinoille.

Myös Euroopan unioni kannustaa jäsenvaltioita voimakkaasti tähän lähestymistapaan. Euroopan komissio asetti 9.3.2021 julkistetussa EU:n digitaalinen siirtymä 2030-tiekartassa digitaalisten kehittämisalustojen systemaattisen kehittämisen tärkeäksi tavoitteeksi. Nopeat ja kattavat 5/6 G-verkot ovat keskeinen osa ns. EU:n kaksoisiirtymää, kestävää ja digitaalista kasvua.

Maakuntia yhdistävät nopeakapasiteettisten tietoliikenneyhteyksien käytävät ja niiden varaan rakentuvat kehittämisalustat vaativat kuitenkin toteutuakseen sekä julkista rahoitusta että erilaista muuta julkista tukea. Jo pelkästään infran rakentaminen ei ole kenenkään yksittäisen markkinatoimijan intressissä, vaikka lopulta kaikki osapuolet hyötyvät.

Länsi-Suomen alueella on mahdollisuus luoda yhteisiä, notkeita toimintatapoja esimerkiksi 5G-tukiasemien sijoittamisen helpottamiseksi, lupaprosessien nopeuttamiseksi ja mikrosahauksen kokeilemiseksi valokaapelien vetämisessä. Samalla voidaan kannustaa kuntia käynnistämään palvelutuotantoon liittyviä digitalisointipilotteja.

Lähitulevaisuuden kiireelliset toimenpiteet

Koko läntisen Suomen kasvun ja TKI-toiminnan tueksi tarvitaan ensi vaiheen kiireellisenä toimenpiteenä nopeakapasiteettiset tietoliikenneyhteydet pääradan ja sen liitännäisratojen yhteyteen. Myöhemmin nopeiden tietoliikenneyhteyksien peittoa tulee laajentaa kattamaan myös ratojen ympärillä olevia muita alueita.

Liitännäisyhteyksineen pääradan merkitys liikkuvan elämäntavan alustana on vailla vertailukohtaa Suomessa. Jo pelkästään pääradan henkilöliikenteen volyymit ovat maan ylivoimaisesti suurimmat ja ne koostuvat pitkälti työmatkaliikenteestä ja työasiointiliikenteestä. Pendelöinnin määrä on kasvanut vuosittain, ja Helsinki-Tampere -välistä sekä useista muista pääradan ja sen liitännäisyhteyksien vaikutuspiirin kaupunkiseuduista on muodostunut jo yhtenäisiä työmarkkina-alueita. Liitännäisyhteyksineen pääradan varren tietoliikenneyhteydet ovat tähän nähden vakavasti jälkeen jääneet.

Tuemme VR:n ja teleoperaattoreiden aloitetta nopeiden tietoliikenneyhteyksien saamiseksi ensivaiheessa pääradalle. Tällainen maakuntarajat ylittävä pilottihanke sopisi erinomaisesti rahoitettavaksi Suomen kestäväen kasvun ohjelmasta. Hanke kehittäisi työn tuottavuutta tällä vilkkaan työmatkaliikenteen alueella ja toimisi kokeilualustana toimenpiteiden laajentamisessa pääradan liitännäisyhteyksien alueella. Pelkästään pääradan Helsinki-Tampere -välille ennustetaan vuoteen 2030 mennessä 6-8 miljoonaa kaukoliikenteen matkaa vuosittain. Keravan pohjoispuoliselle osalle Hki-Tre -välistä kasvua ennustetaan tällä yhteysväliillä kertyvän n. 20 %.

Hankkeessa tulee saattaa yhteydet edes luotettavasti perustasolle (3G, 4G), mutta hankkeen investointien tulee olla sellaisia, että samalla varaudutaan myös seuraavan vaiheen kyvykkyyden käyttöön ottoon (5G).

Aiemmin kuvatulla tavalla tähtäimen tulee olla kauempana tulevaisuudessa. Työ läntisen Suomen maakuntia yhdistävän digitaalisen alustan ja pääradan 5G/6G-käytävän suunnittelemiseksi tulisikin aloittaa samanaikaisesti, näiden käytännön investointien ohella.

Länsi-Suomen maakuntajohtajat

Asko Peltola
Etelä-Pohjanmaan liitto

Anna-Mari Ahonen
Hämeen liitto

Pekka Hokkanen
Keski-Suomen liitto

Esa Halme
Pirkanmaan liitto

Kaj Suomela
Pohjanmaan liitto

Asko Aro-Heinilä
Satakuntaliitto